

ønsker folkeafstemning, men ikke noget folketingsflertal.

Ingen – uanset den pågældendes standpunkt i øvrigt – kan imidlertid efter nærmere overvejelse være i tvivl om, at det så langt er at foretrække at få en folkeafstemning i henhold til det foreliggende forslag fremfor i medfør af grundlovens § 42.

Først og fremmest er forholdet jo det, at en folkeafstemning efter grundlovens § 42 kommer alt for sent i beslutningsprocessen og skal holdes inden for meget snævre tidsfrister. Mange vælgere vil sikkert være afskåret fra inden for så kort tid at sætte sig tilstrækkeligt ind i stoffet. For at formindske hasardrisikoen må det ganske klart foretrækkes med det foreliggende forslag, at der bliver tilstrækkelig forberedelsestid før afstemningsforetagelse.

Bliver der tid nok til oplysningskampagne, viser erfaringen fra EF-debatten i 1972 – hvor folketinget foretrak en lignende model – at hundredtusindvis i befolkningen vil gøre en indsats for at sætte sig ind i det problem, som man selv skal være med til at træffe afgørelse om. Derfor skal der i massemedierne – først og fremmest TV og radio – føres en intensiv og saglig oplysningskampagne, der gennem 3–4 måneder giver oplysning på energiområdet – herunder ganske særligt fordele og ulemper ved indførelse af A-kraft i Danmark – og ikke som nu, hvor mediebeherskerne i vidt omfang begunstiger fremførelsen af egne synspunkter. En A-kraft-folkeafstemning er antagelig den eneste praktiske mulighed for at få tilført bredere befolkningsmasser ordentlig indsigt i nu- og fremtidens energipolitiske problemer.

Efter den ovennævnte intensive oplysning vil den eneste rigtige demokratiske afgørelse være en folkeafstemning, hvor den enkelte borger får mulighed for at give sin egen uforbeholdne mening direkte til kende. Derimod vil det være uden særlig interesse, at folketinget som sådant udtaler sig. Selvfølgelig kan der tænkes vælgere, der vil lægge vægt på, hvad en eller anden – måske et folketingsmedlem – måtte mene, og derfor er det af interesse, at så mange som muligt forud for folkeafstemningen – også folketingsmedlemmer – får adgang til gennem medierne at fremføre den begrundelse, hvormed vedkommende anbefaler at stemme »ja« eller »nej«. Det er derfor pjat at hævde, at folketinget – som jo blot er summen af folketingets medlemmer – kaster ansvaret fra sig ved at lægge afgørelsen ud til landets højeste organ, folketingsvælgerne.

En anden af § 42's ulemper er, at vælgerne skal stemme om et detaljefyldt lovforslag stillet op i

paragraffer. Det forvirrer og forflygtiger renheden og klarheden i en folkeafstemning, som har et langt bedre grundlag, når selve det principielle emne trækkes frem i ét klart spørgsmål jfr. nærværende lovforslags § 1.

Blandt de mange argumenter mod at anvende § 42 er også, at den alene kan bruges, hvis folketingsflertallet siger ja til atomkraft, og at et folketings nej-flertal derfor kan bortmanipulere et befolknings-ja-flertal. Endvidere vil § 42 kunne medføre, at et afstemningsflertal mod atomkraft (på mindre end 30 pct. af vælgerne) skal tilsidesættes. Det vil være særdeles ulykkeligt, for eksempel hvis der kommer lav afstemningsdeltagelse på grund af dårligt vejr.

For at give tilstrækkelig tid til en så lang og hæderlig oplysningskampagne som muligt, anmoder forslagsstillerne om en hurtig behandling af lovforslaget.

Ligeledes anmoder forslagsstillerne om, at lovforslaget henvises til behandling i folketingets energipolitiske udvalg, da spørgsmålet om kernekraft indgår i det samlede energipolitiske billede.

Når datoen 18. november 1980 er valgt, beror det på, at der må være en passende tid til uden for sommerferieperiode i den offentlige debat at fordeje oplysningerne i den vismandsreddegørelse, der forventes i maj 1980 om de økonomiske, erhvervs-mæssige, beskæftigelsesmæssige og sociale følger, såfremt Danmark skulle beslutte sig til modsat de fleste andre udviklede lande ikke at gøre brug af kernekraft.

Det er vigtigt, at der i så god tid som muligt er fastlagt en bestemt dato med henblik på, hvordan oplysningsarbejdet kan tilrettelægges.

Længe nok har topsocialdemokrater m. fl. fået lov til af rent partitaktiske grunde at sparke problemet ind under gulvtæppet. Nærværende forslag er fremsat for at sikre, at denne usmagelige, landskadelige manøvrering ikke skal få lov at fortsætte. Energi problemerne tegner sig meget alvorligt for de næste hundrede år, og deres løsning må derfor ikke blokeres blot for at tildække indre splid i socialdemokratiet. Af hensyn til vore børn og børnebørn må vi nu have afklaret, om Danmarks energiforsyning skal tilrettelægges ved brug af atomkraft eller uden.

Naturligvis kan det tænkes, at der efter 18. november 1980 kommer nye oplysninger frem (eller debatten kan medføre, at der kort før 18. november 1980 sker en stor begivenhed, som kunstigt skaber et øjeblikbestemt ja- eller nej-flertal). I så fald kan der naturligvis fordres ny folkeafstemning, men hvis afstemningen den 18. november